

Aprobat în ședința Guvernului din _____2026

Decizia protocolară nr. _____/2026

AVIZ

la proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative (cumularea pensiei de urmaș cu pensia de dizabilitate de către persoanele cu dizabilități severe din copilărie) (inițiativa legislativă nr. 337 din 16.09.2026)

Guvernul a examinat proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative (cumularea pensiei de urmaș cu pensia de dizabilitate de către persoanele cu dizabilități severe din copilărie), înaintat cu titlu de inițiativă legislativă (nr. 337 din 16.09.2026) de către un grup de deputați în Parlament, și comunică următoarele.

Proiectul de lege urmărește instituirea posibilității ca persoanele cu dizabilități severe din copilărie să beneficieze concomitent de pensia de urmaș și de pensia de dizabilitate, precum și extinderea dreptului la pensie de urmaș și asupra situațiilor în care decesul întreținătorului a survenit anterior intrării în vigoare a Legii nr. 46/2025 pentru modificarea unor acte normative (aspecte legate de pensia de urmaș pentru copiii cu dizabilități severe și persoanele cu dizabilități severe din copilărie) (denumită în continuare *Legea nr. 46/2025*).

În vederea realizării acestor scopuri, în art. I se propune modificarea art. 11 din *Legea nr. 156/1998* privind sistemul public de pensii prin instituirea unei excepții de la regula potrivit căreia persoana care întrunește condițiile pentru obținerea mai multor categorii de pensii poate opta pentru o singură categorie. Astfel, persoanele prevăzute la art. 25 alin. (1) lit. a¹) ar urma să beneficieze concomitent de pensia de urmaș și de pensia de dizabilitate.

Referitor la art. II din proiect, se deduce ideea de a extinde prin noile norme dreptul la pensia de urmaș și asupra situațiilor în care decesul întreținătorului a survenit anterior intrării în vigoare a Legii nr. 46/2025. Or, art. III alin. (2) din *Legea sus-menționată* delimitează în prezent aplicabilitatea drepturilor instituite prin aceasta în funcție de data survenirii decesului întreținătorului. Astfel, în scopul respectării normelor de tehnică legislativă și al conferirii unei clarități juridice asupra reglementărilor care se intenționează a fi instituite, se recomandă reconsiderarea soluției propuse în proiect la acest articol, cu expunerea acestuia într-o nouă redacție, după cum urmează:

„Art. II.-art. III alin. (2) din *Legea nr. 46/2025* pentru modificarea unor acte normative (aspecte legate de pensia de urmaș pentru copiii cu dizabilități severe și persoanele cu dizabilități severe din copilărie) (*Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, 2025, nr. 164-166, art. 189) se abrogă.”

Respectiv, odată cu abrogarea din 01.01.2027 a art. III din *Legea nr. 46/2025*, toate persoanele cu dizabilități severe din copilărie care și-au

pierdut întreținătorul (indiferent de data decesului acestuia) vor fi în drept să se adreseze pentru stabilirea pensiei/alocației de urmaș.

În același timp, având în vedere că proiectul de lege urmează să intre în vigoare la 1 ianuarie 2027, este necesară clarificarea momentului începând cu care persoanele vizate pot dobândi dreptul la prestațiile respective. Astfel, urmează să se determine dacă situațiile anterioare sunt valorificate exclusiv pentru recunoașterea drepturilor începând cu data intrării în vigoare a noii reglementări sau dacă se urmărește acordarea drepturilor și pentru perioade anterioare acestei date. Or, substituirea condiției privind aplicarea legii în cazul deceselor survenite începând cu 1 aprilie 2025 cu o prevedere care include și decesele anterioare acestei date, fără stabilirea unor reguli tranzitorii corespunzătoare și a unor repere temporale, generează incertitudine cu privire la momentul de la care se acordă drepturile respective persoanelor nou-incluse în sfera beneficiarilor.

La art. III alin. (2) din proiect, cu titlu de recomandare, se propune reexaminarea termenului stabilit pentru aducerea actelor normative ale Guvernului în concordanță cu prevederile legii. Având în vedere că actele normative subsecvente sunt destinate să asigure punerea în aplicare a dispozițiilor legale, este oportună ajustarea cadrului normativ aferent până la data intrării în vigoare a noii legi.

În acest sens, se recomandă examinarea oportunității expunerii alin. (2) al acestui articol în următoarea redacție:

„(2) Guvernul, până la data intrării în vigoare a prezentei legi, își va aduce actele normative în concordanță cu aceasta.”

Pe plan redacțional și sub aspectul respectării normelor de tehnică legislativă la elaborarea actelor normative, sunt de semnalat următoarele observații și propuneri.

La art. I pct. 2, în vederea asigurării corectitudinii gramaticale a normei propuse la alin. (3), cuvântul „Persoanelor” se va utiliza la cazul nominativ plural – „Persoanele”. În consecință, norma va debuta cu textul: „(3) Persoanele prevăzute la art. 25 alin. (1) lit. a¹) [...]”.

Totodată, având în vedere că implementarea măsurilor propuse generează cheltuieli suplimentare și permanente din bugetul asigurărilor sociale de stat, estimările privind impactul financiar urmează a fi revizuite și aduse în concordanță cu data propusă pentru intrarea în vigoare a legii, 1 ianuarie 2027, prin excluderea cheltuielilor aferente anului 2026 și recalcularea necesarului de mijloace financiare pentru anul 2027 și anii următori, cu reflectarea corespunzătoare a acestora în nota de fundamentare.

În concluzie, Guvernul susține proiectul de lege examinat, cu condiția luării în considerare a propunerilor de îmbunătățire formulate în prezentul aviz.